

Historia i Teraźniejszość

Innowacja programowo- metodyczna

realizowana w roku szkolnym 2022/2023 oraz 2023/2024

Zajęcia rozwijające zainteresowania przeszłością i teraźniejszością, powiązanie dziedzictwa europejskiego i światowego z historią Polski, zwrócenie uwagi na historię społeczną oraz regionalną, próba porzucenie europocentrycznego spojrzenia na wydarzenia, kształtowanie postawy patriotycznej, wykorzystanie Tik, escape roomu oraz metody projektu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami państwowymi (sądy, urzędy) i przedstawicielami kościołów oraz związków wyznaniowych. Zajęcia rozszerzające treści podstawy programowej z przedmiotu Historia i Teraźniejszość.

Termin realizacji: wrzesień 2022- czerwiec 2024

Autor: Paweł Oracz

Wstęp:

Aktualne wydarzenia na świecie (wojna w Ukrainie, napięcia między Chinami a Tajwanem, polityka mocarstw, napięcia i konflikty na Bliskim Wschodzie czy Europie Południowej, kryzysy i konflikty społeczne) pokazują jak ważne jest zrozumienie sytuacji geopolitycznej na świecie, która często wynika z pewnych zaszczytów historycznych. Równie ważne jest zdobycie wiedzy o zasadach funkcjonowania państwa i społeczeństwa. Bardzo istotnym elementem lekcji w ramach przedmiotu Historia i Teraźniejszość jest również próba spojrzenia na pewne wydarzenia z odwołaniem europocentrycznej wizji świata (chociażby w kontekście dekolonizacji Afryki) a także nawiązanie do historii lokalnej. Ważnym elementem funkcjonowania dzisiejszego świata jest szybkość przepływu informacji w mediach oraz cyfryzacja życia. To zjawisko wymaga umiejętności weryfikacji informacji, w celu odróżnienia faktu od opinii, czy prawdziwej wiadomości od fake newsów. Wyposażenie uczniów w narzędzia i umiejętności weryfikacji i szukania informacji, to również ważne zadanie w ramach tego przedmiotu. Treści, które uczniowie poznają na zajęciach, pozwolą im w sposób aktywny zapoznać z wymienionymi wyżej zagadnieniami, rozwijając w nich również umiejętność samodzielnego myślenia i kreatywnego działania. Planowane formy i metody pracy pozwolą uczniom na dogłębne przyjrzenie się zaproponowanym tematom i w atrakcyjny sposób przybliżą im zagadnienia, oraz zainspirują do kreatywnego wykorzystania nowoczesnych technologii.

W programie zostały zawarte treści związane m.in. z historią społeczną, regionalną czy edukacją prawną, zgodnie z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023: - Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. - Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego

wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

Metody i formy pracy z uczniami mają na celu możliwość łączenia wiedzy z nowoczesnymi technologiami informatycznymi, umiejętności bezpiecznego poruszania się w świecie cyfrowym oraz nauki krytycznego myślenia i umiejętności argumentacji wypowiedzi. Cele, założenia i spodziewane efekty:

Celem innowacji jest przybliżenie uczniom w sposób zrozumiały przemian społecznych, gospodarczych i politycznych w Polsce i na świecie w ostatnich dziesięcioleciach. Również odniesienie historii powszechnej i Polski do sytuacji lokalnej, aby uczniowie mogli poznać bliżej swoje małe Ojczyzny. Założeniem niniejszej innowacji jest rozwijanie zainteresowań uczniów przeszłością, historią regionalną i społeczną, a tym samym rozwijanie postawy patriotycznej na poziomie lokalnym.

Innowacyjnym działaniem jest to, że odbędą się spotkania ze świadkami historii oraz przedstawicielami różnych religii i wyznań.

Kolejnym innowacyjnym działaniem jest z materiałem źródłowym (teksty, dane statystyczne, materiały audiowizualne) zapewnianym uczniom przez nauczyciela prowadzącego zajęcia. Podczas trwania innowacji uczniowie poznają narzędzia online do przygotowywania prezentacji czy weryfikacji informacji.

Założenia:

W trakcie zaplanowanych działań uczniowie będą poszerzać swoją wiedzę z zakresu historii społecznej, historii regionalnej, edukacji prawnej, w tym wykorzystywać narzędzia online do tworzenia prezentacji. Uczniowie uczyć się będą szukania i weryfikacji informacji w świecie cyfrowym oraz umiejętności argumentacji wypowiedzi. Zadania będą realizowane od września 2022 r. do czerwca 2024 r. Jednocześnie uczniowie podczas realizacji innowacji będą przygotowywać prezentacje oraz projekty, które będą przedstawiane przed społecznością klasową.

Cele:

- rozbudzenie ciekawości poznawczej;
- rozwijanie samodzielnego i krytycznego myślenia,
- rozwijanie umiejętności argumentacji wypowiedzi,
- rozwijanie umiejętności analizy materiału źródłowego,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, selekcji i weryfikacji informacji
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami lokalnymi,
- rozwijanie umiejętności pracy i współpracy w zespole;

- 3
- rozumienie przez uczniów zmian zachodzących na świecie w ostatnich dziesięcioleciach;
  - korzystanie z nowoczesnych technologii.

Spodziewane efekty:

Uczeń:

- zdobędzie wiedzę dzięki nowym, ciekawym metodom i formom nauczania;
- posiadać wiedzę wykraczającą poza wymagania podstawy programowej historii i teraźniejszości dotyczącej zasad funkcjonowania państwa i społeczeństwa
- podejmie twórczą aktywność w celu zdobywania wiedzy oraz jej szerzenia;
- będzie wiedzieć, gdzie można szukać informacji i w jaki sposób je weryfikować
- pozna mechanizmy powstawania fake newsów i teorii spiskowych oraz nabyte umiejętności ich weryfikacji
- nauczy się współpracy w zespole
- pogłębi wiedzę, poszerzy swoje wiadomości i umiejętności;
- rozwinię umiejętności tworzenia prezentacji i wystąpień publicznych, a także tworzenia gier planszowych

Ewaluacja:

- obserwacja pracy i zaangażowaniu uczniów;
- przeprowadzeniu ankiety ewaluacyjnej wśród uczniów biorących udział w innowacji
- prezentacja wyników prowadzonych projektów

Szczegółowy zakres tematyczny:

Metody pracy:

- słowne: pogadanki, wykłady, instrukcje
- analiza i interpretacja tekstów źródłowych, danych statystycznych, materiałów audiowizualnych
- escape roomy, projekty, gry planszowe

Formy: Praca indywidualna, praca grupowa, praca zespołowa

Temat lekcji	Główne zagadnienia	Oczekiwane osiągnięcia Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej Uczeń:	Przykładowe materiały, które mogą być wykorzystane na zajęciach
Spoleczeństwo i kultura				
1. Człowiek jako istota społeczna	1. społeczeństwo 2. socjalizacja 3. Piramida potrzeb Masłowa 4. eksperymenty społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie społeczeństwa - rozumie mechanizmy wytwarzane w społeczeństwie - zna pojęcia socjalizacji pierwotnej i wtórnej oraz potrafi wyjaśnić ich znaczenie dla rozwoju człowieka - potrafi wyjaśnić pojęcie "człowiek jakościasta społeczna" - zna założenia piramidy potrzeb Masłowa - potrafi analizować swoje społeczne zachowania - rozumie na czym polega zjawisko "szufladkowania ludzi" oraz pierwszego wrażenia 	I.1 wyjaśnia, dlaczego człowieka rozumnie się w tradycji jako „istotę społeczną” (animal sociale), charakteryzuje odgrywane przez niegorole społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia; I.2 wyjaśnia, w jaki sposób rozwijana w nowożytności koncepcja „umowy społecznej” różni się od tradycyjnego pojmowania naturalności więzi społecznych; I.4 wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka: rodzinę, naród, państwo i związki państw; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność; I.8 wyjaśnia znaczenie organizacji celowych (np. organizacje polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia) tworzonych przez ludzi dla realizacji ich wspólnych interesów i zadań; I.20 charakteryzuje sprawiedliwość jako moralny fundament ładu społecznego, wyróżnia sprawiedliwość społeczną, rozdzielczą i wymienną; I.21 rozumie znaczenie roztrpności, społecznej komunikacji, sporu, dialogu, kompromisu, solidarności i pokoju społecznego;	<p>https://zpe.gov.pl/a/nie-jestes-sam-czlowiek-jako-istota-spoeczna/D5K1b1OLV</p> <p>Creation of Wilson the Volley...</p> <p>WOS - LO - matura. Socjaliza...</p> <p>Would you stop if you saw thi...</p> <p>TV2 Co się stanie kiedy prz...</p>

<p>2. Grupy społeczne</p>	<p>1. Grupy społeczne 2. Role społeczne</p>	<p>- rozumie sposób tworzenia się grup społecznych i ich rolę</p>	<p>I.1 wyjaśnia, dlaczego człowieka rozumie się w tradycji jako „istotę społeczną” (animal sociale), charakteryzuje odgrywane przez niego role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia;</p>	<p>WOS - LO - matura. Grupy i r... [WOS MATURA SOCJALIZA...]</p>
<p>3. Klasy i warstwy społeczne 4. Konflikty w grupie i sposoby ich rozwiązywania</p>	<p>- potrafi określić jakie role pełni człowiek w społeczeństwie - potrafi rozróżnić pojęcia warstw i klas społecznych - rozumie przyczyny powstawania konfliktów w grupie - zna i umie stosować sposoby rozwiązywania konfliktów takie jak negocjacje czy mediacja</p>	<p>I.6 wyróżnia wspólnoty i grupy tworzące się na podstawie podobieństwa pochodzenia, kultury, sposobu życia, interesów i sytuacji ekonomicznej, w tym zarówno narody, jak i inne grupy społeczne znajdujące się wewnątrz podstawowych społeczności ludzkich (np. klasy i warstwy społeczne, grupy zawodowe, wyznaniowe, narodowościowe);</p>	<p>role społeczne oraz znaczenie życia społecznego dla jego rozwoju i spełnienia; I.6 wyróżnia wspólnoty i grupy tworzące się na podstawie podobieństwa pochodzenia, kultury, sposobu życia, interesów i sytuacji ekonomicznej, w tym zarówno narody, jak i inne grupy społeczne znajdujące się wewnątrz podstawowych społeczności ludzkich (np. klasy i warstwy społeczne, grupy zawodowe, wyznaniowe, narodowościowe);</p>	<p>https://zpe.gov.pl/a/nie-jestes-sam-czlowiek-w-grupie-spoecznej/DPZimdDuS</p>
<p>3. Naród</p>	<p>1. Naród 2. Tożsamość narodowa 3. Postawy wobec narodu 4. Stereotypy</p>	<p>- zna pojęcie naród - potrafi wymienić cechy narodu - rozumie określenie tożsamości narodowej - wymienia i charakteryzuje poszczególne postawy wobec narodu (patriotyzm, szowinizm, rasizm, kosmopolityzm, ksenofobia, nacjonalizm) - potrafi omówić różne przejawy patriotyzmu, w tym patriotyzmu lokalnego - zna pojęcie stereotypu - potrafi określić jakie twierdzenia i zachowania wobec innych są stereotypowe</p>	<p>I.4 wyróżnia podstawowe sposoby realizacji społecznego bytu człowieka: rodzinę, naród, państwo i związki państw; przedstawia specyfikę każdego z nich i ich komplementarność; I.7 wyjaśnia proces tworzenia się narodu oraz różnorodność kontekstów znaczeniowych tego pojęcia; wyjaśnia, na czym polega patriotyzm oraz czym różni się od szowinizmu i kosmopolityzmu; wskazuje przykłady postaw patriotycznych we współczesnym świecie;</p>	<p>https://zpe.gov.pl/b/czym-jest-narod/PIG3jWZgB https://zpe.gov.pl/b/koncepcje-narodu-i-czynniki-narodowotworcze/PI7M7ydbc https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2018/K_105_18.PDF https://www.polityka.pl/galerie/1717304.1.10-narodowosciowych-stereotypow-ktorym-przezza-statystyki.read</p>

*Dobry
Prace*

<p>4. Mniejszości etniczne i narodowe</p>	<p>1. Mniejszość narodowa 2. Mniejszość etniczna 3. Mniejszości w Polsce 4. Polonia</p>	<p>- potrafi rozróżnić i scharakteryzować pojęcia mniejszości narodowej i etnicznej - wymienić mniejszości zamieszkujące terytorium Polski - wie gdzie szukać informacji o mniejszościach w Polsce i przysługujących im prawach - zna pojęcie Polonii</p>	<p>II.20 charakteryzuje zmiany zachodzące w okresie powojennym w strukturze społeczeństwa polskiego i składzie narodowościowym państwa; VII.12 wymienia największe skupiska Polaków na świecie, zna różnicę między pojęciem Polonii a pojęciem Polaków poza granicami kraju</p>	<p>https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/agent.xsp?symbol=SKLADKOMST&NrKadencji=9&KodKom=MNE https://www.gov.pl/web/mniejszosci-narodowe-i-etniczne-w-polsce-oraz-ic-h-jezyki</p>
--	---	---	---	---

	<p>5. Współczesne powody migracji ludzi</p> <p>5. Traktowanie mniejszości narodowych i etnicznych w różnych państwachna świecie</p>	<p>- potrafi wymienić główne kierunki i powody emigracji Polaków w XX i XXI w.</p> <p>- potrafi analizować dane statystyczne i wyciągać z nich wnioski</p> <p>- umie wymienić powody migracji ludności w różnych częściach świata</p> <p>- charakteryzuje sytuację kilku wybranych mniejszości na świecie (np. Jazydzi, Ujurgowie)</p>	<p>https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultstronaopisowa/5667/1/1/nsp_2011-kompendium_wiedzy.pdf</p> <p>http://rcin.org.pl/Content/47054/PDF/WA51_63436_r2014-t86-z2_Przeg-Geogr-Barwinski.pdf</p> <p>http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/mniejszosci/wyniki-narodowego-spisu</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/polonia-i-polacy-w-swiecie/</p> <p>https://mabpz.org/publikacje-b/stan-badan-nad-polonia-i-polakami</p> <p>http://atlas2022.uw.edu.pl/mapa-tygodnia-polacy-w-europie/</p> <p>http://atlas2022.uw.edu.pl/mapa-tygodnia-polacy-w-usa/</p> <p>W świecie i powiecie, czyli o ...</p>
<p>5. Religie, kościoły i związki wyznaniowe</p>	<p>1. Religia</p> <p>2. Wyznania, związki i kościoły</p> <p>3. Pozycja religii w różnych państwach</p> <p>4. Religia w Polsce</p>	<p>- zna definicję religii</p> <p>- wie czym różni się religia, wyznanie, związek wyznaniowy</p> <p>- wymienia najważniejsze cechy największych religii świata</p>	<p>https://www.gov.pl/web/mswia/rejestr-kosciolow-i-innych-zwiazkow-wyznaniowych</p> <p>https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5500/8/1/1/zycie_religijne_w_polsce_wyn</p> <p>1.9 wyjaśnia charakter wspólnot religijnych, ich odmienności związane z treścią wiary, kultem, nauczaniem moralnym i organizacją;</p> <p>V1.16 charakteryzuje zjawisko przesładowań religijnych, w tym naprzykładzie losu społeczności</p>

Dobry Znak

		<p>- analizuje dane źródłowe i wyciąga wnioski na temat pozycji poszczególnej religii i wyznań w różnych państwach</p> <p>- potrafi scharakteryzować sytuację wyznaniową w Polsce</p> <p>- potrafi scharakteryzować stereotypy o wyznawcach różnych religii</p>	chrześcijańskich w różnych strefach świata.	<p>iki badania spójności społecznej_2018.pdf</p> <p>https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosc/5500/3/1/1/bss_folder_zycie_religijne.pdf</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2022.1.24.html</p>
<p>6. Powstanie II Rzeczypospolitej</p>	<p>1. Res publica – rzecz wspólna.</p> <p>2. Obowiązki obywateli wobec państwa.</p> <p>3. Racja stanu.</p> <p>4. Atrybuty państwa.</p>	<p>- analizuje dane źródłowe i wyciąga wnioski na temat nowożytnych dziejów Europy,</p> <p>- wymienia najważniejsze cechy państwa, charakteryzuje organizację międzynarodowe powstałe w nowożytnej Europie,</p> <p>- porównuje narody należące do określonych wspólnot kulturowych.</p>	<p>10) charakteryzuje państwo jako zorganizowane społeczeństwo (res publica) i wyjaśnia, jakie są podstawowe zadania państwa wobec jego obywateli oraz obowiązki obywateli względem ich państwa.</p> <p>11) wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty państwa oraz wyjaśnia, na czym polega racja stanu; 22) przedstawia powody tworzenia się związków między państwami i charakteryzuje unie państw na przykładzie nowożytnych dziejów Europy, odróżnia je od naturalnego pokrewieństwa narodów należących do określonych wspólnot kulturowych (np. narody Europy łacińskiej).</p>	<p><u>Podrecznik Historia i teraźniejszość. Liceum ogólnokształcące i technikum. Zakres podstawowy</u></p>

<p>7. XX-wieczne totalitaryzmy</p>	<p>1. Ustroje polityczne w XX wieku. 2. Geneza ustrojów totalitarnych w XX wieku.</p>	<p>- charakteryzuje i porównuje XX wieczne ustroje polityczne, - podaje przykłady państw totalitarnych i demokratycznych, - analizuje dane źródłowe i wyciąga wnioski na temat genezy ustrojów totalitarnych,</p>	<p>14) przedstawia zarówno klasyczną typologię ustrojów politycznych ze względu na stosunek do dobra wspólnego i na sposób rządu (monarchia, arystokracja, demokracja oraz tyrania, oligarchia i ochlokracja), jak i współczesne przeciwstawienie demokracji i totalitaryzmu; 22) przedstawia powody tworzenia się związków międzypaństwowych i charakteryzuje unie państw na przykładzie nowożytnych dziejów Europy, odróżnia je od naturalnego pokrewieństwa narodów należących do określonych wspólnot kulturowych (np. narody Europy łacińskiej)</p>	<p><u>Podręcznik Historia i teraźniejszość. Liceum ogólnokształcące i technikum. Zakres podstawowy</u></p>
<p>8. Przemiany społeczne po II WŚ</p>	<p>1. Przemiany społeczne 2. Subkultury i grupy młodzieżowe 3. Nowe ideologie</p>	<p>- rozumie przyczyny przemian społecznych po II WŚ i potrafi je scharakteryzować - rozróżnia subkultury i grupy - potrafi odnieść się do postulatów współczesnych ideologii i ruchów społecznych</p>	<p>VII.1 charakteryzuje główne zmiany kulturowe zachodzące w świecie zachodnim na przykładzie: ideologii „politycznej poprawności”, wielokulturowości, nowej definicji praw człowieka, rodziny, małżeństwa i płci; umieszcza te zmiany na tle kulturowego dziedzictwa Zachodu ujętego w myśli grecko-rzymskiej i chrześcijańskiej; VII.3 przedstawia kulturowe, społeczne i ekonomiczne konsekwencje rozwoju internetu i technologii cyfrowych;</p>	

Długo E. Niek

<p>9. Czwartą władza - rola mediów</p>	<p>1. Rodzaje mediów 2. Rola mediów w społeczeństwie 4. Czym jest czwartą władza 5. Skutki rozwoju mediów dla społeczeństwa</p>	<p>- potrafi wymienić rodzaje mediów - określa rolę mediów we współczesnym społeczeństwie - zna i wyjaśnia pojęcie czwartej władzy - wymienia skutki rozwoju mediów</p>	<p>VII.3 przedstawia kulturowe, społeczne i ekonomiczne konsekwencje rozwoju internetu i technologii cyfrowych; VII.4 wyjaśnia pojęcia komunikacji społecznej oraz czwartej władzy; VII.5 wskazuje, na czym polega wartość swobodnej wymiany opinii, oraz przedstawia nowe formy ograniczenia wolności słowa w epoce cyfrowej;</p>	<p><u>WOS - L.O. Media - "czwartą ..."</u> <u>Czwartą władza</u> https://cbos.pl/SPISKOM.POL/2019/K_070_19.PDF</p>
<p>10. Fake newsy i teorie spiskowe - jak weryfikować i szukać informacji</p>	<p>1. Czym są fake newsy 2. Mechanizmy powstawania teorii spiskowych 3. Narzędzia do weryfikacji informacji 4. Gdzie szukać wiarygodnych danych</p>	<p>- wie czym są fake newsy - zna i umie stosować narzędzia weryfikacji informacji - rozumie mechanizmy powstawania teorii spiskowych i ich popularności - potrafi szukać wiarygodnych źródeł informacji - potrafi argumentować swoje wypowiedzi i prowadzić dyskusję</p>		<p>Krótki film o prawdziu i fałszu https://covidhub.edu.pl/materialy-edukacyjne/ https://fakenews.pl/ https://demagog.org.pl/Fake News Alert Fake News Detector Storyful Multisearch Who.Is Tineye.com Google Reverse Image Search IntelTechniques peoplefindThor InVID 'YouTube Data Viewer' Watchframebyframe.com Frame by Frame Chrome GeoSearchTool RevEye Fotoforensic fajnie, że wiesz Ver Exif</p>

<p>11. Reklamy i ich mechanizmy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czym jest reklama 2. Funkcje reklam 3. Mechanizmy stosowane w reklamach 4. Analiza przykładowych materiałów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia funkcje reklamy - rozpoznaje i charakteryzuje mechanizmy stosowane przez twórców reklam - potrafi zająć stanowisko w debacie o reklamach 	<p>https://www.youtube.com/watch?v=kstrW0GH5fE</p> <p>https://www.uniwersytet-dzieciecy.pl/files/document/57559194212c0aa9ba846ea3be4f9d241354173713.pdf</p> <p>projekt - tworzenie reklamy wymyślonego przez siebie produktulub usługi</p> <p>debata - czy na kanałach dla dzieci powinny zostać zakazane reklamy</p>
<p>12. Media społecznościowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czym są media społecznościowe 2. Rola mediów społecznościowych 3. Jak bezpiecznie korzystać z social mediów 4. Odpowiedzialność karna 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić rolę mediów społecznościowych - ma świadomość mechanizmów wykorzystywanych przez social media - stosuje zasady cyberbezpieczeństwa i higieny cyfrowej - zna konsekwencje płynące z niebezpiecznymi zachowaniami w sieci i mediach społecznościowych 	<p>https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/media-spoecznościowe-jak-bezpiecznie-z-nich-korzystac</p> <p>https://spidersweb.pl/2022/05/ranki ng-mediow-spoecznościowych-2022-facebook-tiktok.html</p> <p>https://www.websiterating.com/pl/research/social-media-statistics-facts/</p> <p>https://empemedia.pl/internet-i-social-media-w-polsce-2022-raport/</p> <p>https://www.politykabezpieczenstwa.pl/pl/a/jak-bezpiecznie-korzystac-z-serwisow-spoecznościowych</p> <p>https://www.nask.pl/pl/wlaczweryfikacje/kodeks-dobrych-praktyk/4991</p> <p>Kodeks-Dobrych-Praktyk.html</p>

Dobrych Praktyk

Temat lekcji	Główne zagadnienia	Oczekiwane osiągnięcia Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej Uczeń:	Przykładowe materiały, które będą wykorzystane na zajęciach
Państwo i prawo				
1. Naród a państwo	1. Czym różni się naród od państwa 2. Funkcje państwa 3. Czy da się założyć własne państwo? 4. Obywatelstwo i sposoby jego nabywania	– zna pojęcie państwa – rozróżnia pojęcia państwa i narodu – rozumie i wymienia funkcje państwa – określa zasady nabywania obywatelstwa – potrafi zająć stanowisko w debacie	I.10 charakteryzuje państwo jako zorganizowane społeczeństwo (res publica) i wyjaśnia, jakie są podstawowe zadania państwa wobeciego obywateli oraz obowiązki obywateli względem ich państwa; I.11 wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty państwa oraz wyjaśnia, na czym polega racja stanu;	Państwo - definicja, geneza, f... https://nauka.uj.edu.pl/aktualnosci/-/journal_content/56_INSTANCE_Sz81eL0jYQen/74541952/140270162 The Rulers of Europe: Every ... debata - czy państwo jest nam potrzebne?
2. Ustroje polityczne	1. Czym jest ustroj polityczny 2. Charakterystyka ustrojów politycznych 3. Różne rodzaje demokracji we współczesnym świecie	– charakteryzuje różne rodzaje ustrojów politycznych (w tym wady i zalety) – rozróżnia demokrację pośrednią i bezpośrednią – wymienia cechy totalitaryzmu	I.13 objaśnia różne modele relacji kościołów i innych związków wyznaniowych z państwem, ze szczególnym uwzględnieniem tradycji i współczesności Rzeczypospolitej; I.14 przedstawia zarówno klasyczną typologię ustrojów politycznych ze względu na stosunek do dobra wspólnego i na sposób rządu (monarchia, arystokracja, demokracja oraz tyrania, oligarchia i ochlokracja), jak i współczesne przeciwstawienie demokracji i totalitaryzmu; I.15 wyjaśnia, na czym polega demokracja – zarówno w wersji klasycznej (jako sposób wyznaczania rządzących), jak i w wersji liberalnej (jako polityczny wyraz „suwerenności ludu”);	https://zpe.gov.pl/b/typy-ustrojow-politycznych/PYGIGoORS Jak łatwo jest zostać faszystą... dyskusja do cytatu: „Stwierdzono, że demokracja jest najgorszą formą rządu, jeśli nie liczyć wszystkich innych form, których próbowano od czasu do czasu.” — Winston Churchill Źródło: przemówienie w Izbie Gmin (11 listopada 1947)

3. Ideologie i doktryny polityczne	1. Doktryny polityczne na świecie 2. Idee polityczne i ich porównanie	- charakteryzuje doktryny i idee polityczne - analizuje postulaty poszczególnych idei względem państwa, społeczeństwa i gospodarki	I.3 przedstawia klasyczne określenie dobra wspólnego (bonum commune) i charakteryzuje jego obecność we współczesnych doktrynach politycznych; III.6 na przykładzie państw zachodnich charakteryzuje różnice programowe rządów socjaldemokratycznych, chadeckich, konserwatywnych i liberalnych w dziedzinie polityki społecznej, gospodarczej i wartości; III.12 charakteryzuje genezę i zasady islamizmu;	Lekcja I W świecie polityczny... Doktryny polityczne - WOS w ...
4. Współczesne partie polityczne	1. Funkcje partii politycznych 2. Zasady funkcjonowania partii 3. Najważniejsze partie polityczne w Polsce i na świecie	- wymienia funkcje partii politycznych - rozumie cel istnienia partii - kojarzy najważniejsze partie i ich wybranych przedstawicieli	V.1 charakteryzuje zmiany w programach zachodnich partii lewicowych i prawicowych widoczne w latach 70. i 80. oraz wzrost popularności programów wolnorynkowych i konserwatywno-liberalnych („nowa prawica”, neoliberalizm);	https://joemonster.org/p/1446123/si/ze/oryg/historia_polskich_partii_politycznych_infografika Partie polityczne - WOS w Pi... WOS - LO - matura. Partie po... https://pl.wikipedia.org/wiki/Partie_polityczne_w_Polsce dobrze - loga polskich partii projekt- zakładanie partii politycznej
5. Kampanie wyborcze	1. Przebieg kampanii wyborczych 2. Spoty, plakaty i debaty	- rozumie cel kampanii wyborczych - określa mechanizmy tworzenia udanej kampanii		Debaty - kluczowe momenty, ... https://www.facebook.com/archiwumplakatu analiza wybranych spotów i plakatów wyborczych

6. Konstytucja	1. Rola konstytucji w państwie	- zna rolę konstytucji w państwie	1. 19 przedstawia zasady ogólne i katalog praw człowieka wynikające z	https://www.sejm.gov.pl/prawo/kons/polski/kon1.htm
-----------------------	--------------------------------	-----------------------------------	---	---

	<p>2. Analiza Konstytucji III RP</p> <p>3. Porównanie Konstytucji z 1952z Konstytucją III RP</p>	<p>- analizuje i wyciąga wnioski w oparciu o tekst konstytucji</p> <p>- porównuje i potrafi wskazać różnice pomiędzy konstytucją PRL a III RP</p>	<p>Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., sądowe środki ochrony praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposobdziałania Rzecznika Praw Obywatelskich;</p> <p>V.20 charakteryzuje zmiany dokonane w konstytucji Polski w 1989 roku;</p> <p>VI.8 charakteryzuje główne postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (preambuła, relacje między najważniejszymi organami władzy, niezawisłość sądów i trójpodział władzy, prawa i obowiązki obywatela</p> <p>Rzeczypospolitej Polskiej, przepisy dotyczące małżeństwa i rodziny);</p>	<p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19520330232</p>
<p>7. Ustrój III RP</p>	<p>1. Ustrój III RP</p> <p>2. Trójpodział władzy</p> <p>3. Władza wykonawcza</p> <p>3. Władza ustawodawcza</p> <p>4. Władza sądownicza</p> <p>5. Instytucje kontrolujące władze</p>	<p>- potrafi określić ustrój III RP</p> <p>- rozumie zasadę trójpodziału władzy i potrafi ją omówić</p> <p>- analizuje i omawia zakres kompetencji poszczególnych władz w oparciu o zapisy konstytucji</p> <p>- zna instytucje kontrolujące</p>	<p>I.19 przedstawia zasady ogólne i katalog praw człowieka wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., sądowe środki ochrony praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposobdziałania Rzecznika Praw Obywatelskich;</p> <p>V.20 charakteryzuje zmiany dokonane w konstytucji Polski w 1989 roku;</p> <p>VI.8 charakteryzuje główne postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (preambuła, relacje między najważniejszymi organami władzy, niezawisłość sądów i trójpodział władzy, prawa i obowiązki obywatela</p> <p>Rzeczypospolitej Polskiej, przepisy dotyczące małżeństwa i rodziny);</p>	<p>https://www.sejm.gov.pl/prawo/kons/polski/kon1.htm</p> <p>Podstawowe zasady ustroju ...</p> <p>https://koss.ceo.org.pl/koss-online/vii/5-iaak-dziala-parlament?fbclid=IwAR0M2NZk6c3L_WnlbVcByKVgYiBHoio7WKSqEZrwtWzb65xu0nNo6PnhmWg#Uchwalamy%20ustaw%0C4%99</p> <p>https://mamprawowiedziec.pl/</p>

			<p>V.21 wyjaśnia pojęcie demokratycznego państwa prawa;</p> <p>VI.9 charakteryzuje sposób unormowania relacji między Rzeczpospolitą Polską i Kościołem katolickim w konkordacie z 1993 roku oraz między Rzeczpospolitą Polską innymi związkami wyznaniowymi na mocy tzw. ustaw kościelnych;</p>	
<p>8. Wybory w Polsce</p>	<p>1. Charakterystyka wyborów w Polsce od lat '90</p> <p>2. Analiza danych statystycznych odnośnie frekwencji</p>	<p>- analizuje zmiany na polskiej scenie politycznej od lat '90</p> <p>- potrafi wyrazić własną opinię odnośnie frekwencji wyborczej, po analizie danych statystycznych</p>		<p>https://wybory.gov.pl/index/?langua=pl&tab=wybory&accessibility=off</p> <p>https://pl.wikipedia.org/wiki/Frekwencja_wyboreza</p> <p>https://ioemonster.org/p/1446123/si/ze/org/historia_polskich_partii_politycznych_infografika</p>
<p>9. Samorząd terytorialny</p>	<p>1. Rola samorządu terytorialnego</p> <p>2. Struktura samorządu terytorialnego</p> <p>3. Funkcje i zadania</p> <p>4. Budżet partycypanyjny</p>	<p>- wymienia funkcje i zadania samorządu terytorialnego</p> <p>- charakteryzuje strukturę samorządową - potrafi znaleźć informacje o najważniejszych lokalnych władzach na stronach urzędów</p> <p>- angażuje się w sprawy lokalne poprzez tworzenie wniosków do budżetu partycypanyjnego</p>	<p>I.5 wyjaśnia znaczenie wspólnoty samorządowej; zna treść i genezę zasady ponocniczości jako fundamentu współczesnych państw i formułuje płynące z niej wnioski dla codziennego funkcjonowania;</p> <p>I.12 wymienia i charakteryzuje podstawowe atrybuty jednostek samorządu terytorialnego jako wspólnot lokalnych;</p> <p>V.22 wyjaśnia znaczenie istnienia samorządu terytorialnego; charakteryzuje główne etapy jego odbudowy w Polsce po 1989 roku;</p> <p>VIII.11 przedstawia zakres działania poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo) w Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem struktury głównych kierunków wydatków</p>	<p>Samorząd terytorialny - WOS...</p> <p>WOS - klasa 2 LO. Samorząd...</p> <p>https://torun.pl/pl/miasto/budzet-obywatelski-w-toruniu/edycja-na-rok-2023/budzet-obywatelski-2023-sklada-wnioskow</p> <p>projekt - przygotowanie wniosku do budżetu obywatelskiego</p> <p>wizyta na obradach rady miasta</p>

Handwritten signature

			budżetowych na te działania oraz źródeł ich finansowania;	
10. Społeczeństwo obywatelskie	1. Cechy społeczeństwa obywatelskiego 2. NGO i ich rola	- rozumie znaczenie społeczeństwa obywatelskiego we współczesnych państwie - zna przykłady działań - rozwija skrót NGO - rozumie rolę organizacji pozarządowych	V.19 wyjaśnia pojęcie społeczeństwa obywatelskiego i wskazuje przykłady jego funkcjonowania w Polsce po 1989 roku; VI.10 wyjaśnia pojęcie organizacji pozarządowej, omawia rolę i wskazuje przykłady organizacji pozarządowych (NGO) we współczesnej Polsce;	https://spis.ngo.pl/Co_wiesz_o_NGO? https://publicystyka.ngo.pl/organizacje-pozarządowe-jacy-jestesmy
11. Po co nam prawo?	1. Prawo 2. Normy prawne 3. Źródła prawa	- zna pojęcie prawa - rozumie podstawowe pojęcia związane z prawem - zna źródła prawa i wie gdzie ich szukać - zna normy prawne i potrafi je analizować	I.16 rozumie istotę prawa, wyjaśnia, czym jest prawo stanowione (lex) i jego związek z uprawnieniami (ius) obywateli w niepisanych standardach, niezależnych od władzy prawodawczej; wie, na czym polega różnica między pozytywistyczną a prawnonaturalną koncepcją prawa;	https://www.profinfo.pl/sklep/apteczka-prawna-lex-bez-lez.46347.html https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/lekcje-online https://www.ore.edu.pl/2015/04/edukacja-prawna/ Prawo Łukasza - YouTube
12. Gałęzie prawa	1. Prawo cywilne 2. Prawo karne 3. Prawo administracyjne 4. Prawo rodzinne	- rozróżnia i charakteryzuje poszczególne gałęzie prawa - próbuje analizować kazusy prawne	I.17 rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne, rodzinne, administracyjne i karne;	https://www.profinfo.pl/sklep/apteczka-prawna-lex-bez-lez.46347.html https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/lekcje-online https://www.ore.edu.pl/2015/04/edukacja-prawna/ Prawo Łukasza - YouTube praca na kazusach prawnych wizyta w sądzie na rozprawie

Wł.

<p>13. Prawa człowieka</p>	<p>1. Prawa człowieka 2. Najważniejsze dokumenty 3. Instytucje i organizacje broniące praw człowieka</p>	<p>- wie czym są prawa człowieka - potrafi wymienić katalog praw człowieka - zna i analizuje najważniejsze dokumenty związane z prawami człowieka - wymienia organizacje i instytucje broniące praw człowieka</p>	<p>1.18 wyjaśnia podstawy i treść praw człowieka oraz ich związek z dziedzictwem cywilizacji zachodniej (inspiracje płynące z chrześcijaństwa oraz z nauki o prawie naturalnym sięgającej czasów grecko-rzymskich); 11.9 wykorzystuje swoją wiedzę o doktrynie praw człowieka do scharakteryzowania praw i wolności podanych w Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ z 1948 roku i Europejskiej konwencji praw człowieka Rady Europy z 1950 roku oraz ograniczeń w ich wykonywaniu i związanych z nimi obowiązków;</p>	<p>https://amnesty.org.pl/co-robinny/prawa-czlowieka/ https://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2016/02/Marek-Nowicki-co-to-sa-prawa-czlowieka.pdf https://www.youtube.com/watch?v=dZMvhibXUw https://www.youtube.com/watch?v=Op_OhVlhGjxM https://www.unesco.pl/fileadmin/user_upload/pdf/Powszechna_Declaration_Praw_Czlowieka.pdf http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=189&from=publication https://amnesty.org.pl/co-robinny/edukacja/</p> <p>Korea Północna obozy śmierci. ostatnia rozmowa... DEAD M... https://player.pl/programy-online/kobieta-na-krancu-swiata-odcinki.87?saids=58700006152329547_p55619816596&gcid=Cj0KCOjw9ZGYBhCEARIsAEUXITUgeixt9TKOIMCRI https://www.youtube.com/watch?v=Nmz7bXikD88a https://www.youtube.com/watch?v=U3hR_u_RKLH3LLwaAtSbEALw_wcB&gclid=aw.ds</p>
<p>14. Łamanie praw człowieka</p>	<p>1. Przykłady łamania praw człowieka we współczesnym świecie</p>	<p>- potrafi omówić problem łamania praw człowieka na wybranych przykładach - potrafi zająć stanowisko i argumentować swoją opinię w dyskusji</p>		

				prezentacje multimedialne uczniowo tamaniu praw człowieka w wybranych państwach
				debata- czy kara śmierci jest łamaniem praw człowieka

Temat lekcji	Główne zagadnienia	Oczekiwane osiągnięcia Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej Uczeń:	Przykładowe materiały, które będą wykorzystane na zajęciach
Geopolityka i historia				
1. Świat po II WŚ i Lata '50	<ul style="list-style-type: none"> - skutki II WŚ (gospodarcze, społeczne, materialne, migracje) - podział świata na blok zachodni i wschodni - przejęcie władzy w Polsce przez komunistów, kształtowanie się nowego ustroju - żelazna kurtyna i początki zimnej wojny - odbudowa Europy, plan Marshalla, początki integracji europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia skutki gospodarcze, społeczne, materialne II WŚ - analizuje straty Polski (materialne, ludzkie, terytorialne i kulturowe) po II WŚ i porównuje je ze stratami innych państw - omawia zjawisko migracji i deportacji po II WŚ, z uwzględnieniem warunków w jakich się to odbywało - charakteryzuje podział świata na blok państw demokratycznych i komunistycznych - analizuje sposób przejmowania władzy przez komunistów w poszczególnych państwach europejskich i w Polsce (plebiscyt i wybory), znajduje podobieństwa i różnice - na podstawie materiałów źródłowych analizuje stosunek społeczeństwa do władz komunistycznych w Polsce - zna pojęcie żelaznej kurtyny - charakteryzuje stosunki między ZSRR a blokiem zachodnim na przykładzie stref okupacyjnych Niemiec i Berlina 	<p>I.22 przedstawia powody tworzenia się związków między państwami i charakteryzuje unie państw na przykładzie nowożytnych dziejów Europy, odróżnia je od naturalnego pokrewieństwa narodów należących do określonych wspólnot kulturowych (np. narody Europy łacińskiej).</p> <p>II.1 charakteryzuje konsekwencje polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturowe II wojny światowej dla świata;</p> <p>II.2 charakteryzuje – z wykorzystaniem swojej wiedzy o relacjach i związkach państw – cele i zasady Organizacji Narodów Zjednoczonych, opisuje jej strukturę (główne organy i wybrane organizacje wyspecjalizowane), przedstawia mocne i słabe strony jej funkcjonowania;</p> <p>II.3 charakteryzuje odmienności ustrojów państw zachodnich i państw bloku sowieckiego – z wykorzystaniem swojej wiedzy o różnicach między demokracją i totalitaryzmem;</p>	<p><u>Straty kultury polskiej w czasie...</u> <u>Najwięksi przegrani II Wojny ...</u> https://dzieje.pl/info/grafiki/straty-ludnosci-polskiej-w-czasie-ii-wojny-swiatowej https://pbs.twimg.com/media/DJeM38IXoAUMDXJ.jpg</p> <p><u>Sami Swoi (1967) Kargul i Pa... od 55:09</u></p> <p><u>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube</u> <u>ciekawehistorie - YouTube</u> <u>Oblicza XX Wieku - YouTube</u> <u>POLSKA KRONIKA FILMOWA - YouTube</u> <u>Plan Marshalla</u> <u>Poznański Czerwiec 1956 - A...</u> <u>Polska Kronika Filmowa 28/56</u></p>

Wolka
Balska

<p>- powstanie ONZ, NATO i Układu Warszawskiego - powstanie państwa Izrael, konflikty na Bliskim Wschodzie - przemiany w Chinach - dekolonizacja - destalinizacja - rok 1956 - kultura i sztuka</p>	<p>- zna i charakteryzuje pojęcie zimnej wojny, analizuje jakie były przyczyny - omawia główne założenia Planu Marshalla i odbudowy Europy, analizuje sytuację Polski i wyciąga wnioski - rozumie przyczyny załagałków integracji europejskiej oraz powstania bloków militarnie - politycznych NATO oraz Układu Warszawskiego - omawia przyczyny i skutki powstania państwa Izrael, analizuje geopolityczne konsekwencje tej decyzji - omawia przemiany w Chinach i rozumie ich znaczenie w polityce międzynarodowej - analizuje zjawisko dekolonizacji, potrafi odrzucić europocentryczny punkt widzenia w analizie przyczyn i skutków - zna rolę Chruszczowa i jego tajnego referatu w rozpoczęciu procesu destalinizacji, omawia ten proces zarówno ZSRR jak i państwach od niego zależnych - rozumie i omawia przyczyny, przebieg i skutki wybuchu niezadowolenia społecznego w 1956 r. w Polsce i Węgrzech - zna okoliczności przejścia władzy przez Gomułkę</p>	<p>II.4 wyjaśnia genezę i znaczenie pojęcia zimnej wojny oraz żelaznej kurtyny; II.5 wyjaśnia znaczenie powstania NATO i Układu Warszawskiego; II.7 wyjaśnia, jakie znaczenie miał plan Marshalla oraz czym był „cud gospodarczy” w RFN; II.8 stosuje swoją wiedzę o związkach państw i pokrewieństwie narodów do charakterystyki początków integracji europejskiej na polu gospodarczym i politycznym (do 1957 roku) ze wskazaniem jej głównych powodów ideowych (chrześcijański światopogląd „Ojców Założycieli”), kulturowych (bliskość narodów europejskich) oraz politycznych (obawa przed ekspansją sowiecką, przygotowanie się na odbiór amerykańskiej pomocy w ramach tzw. planu Marshalla, rozwiązanie „problemu niemieckiego” przez integrację gospodarki RFN z innymi gospodarkami zachodnimi); II.10 charakteryzuje znaczenie przejścia władzy w Chinach przez komunistów w 1949 roku oraz system rządów Mao Zedonga (największe ludobójstwo po 1945 roku w czasie Wielkiego Skoku, przesładowanie religii); II.11 wyjaśnia znaczenie powstania państwa Izrael dla sytuacji na Bliskim Wschodzie i dla polityki międzynarodowej; przedstawia podstawowe zasady syjonizmu; II.13 charakteryzuje skutki II wojny światowej dla Polski w wymiarze politycznym, społecznym, ekonomicznym i kulturowym;</p>	<p><u>Józef Cyrankiewicz</u> Poznań... <u>Przemówienie Władysława G...</u> <u>Powstanie węgierskie w 1956...</u> https://www.youtube.com/watch?v=WCo0jhc-OEI -quiz o muzyce i artystach</p>
--	---	--	---

II.14 przedstawia – z wykorzystaniem swojej wiedzy o państwie i jego atrybutach – problem niepodległości Polski oraz sytuację polskiej państwowości i polityki w kraju i na emigracji po 1945 roku;

II.15 wyjaśnia pojęcie okupacji przez przedstawiciela na przykładzie modelu kontroli Polski Ludowej przez Związek Sowiecki;

II.16 charakteryzuje najważniejsze mechanizmy sowietyzacji Polski w latach 1945–1956 (terror, propaganda, gospodarka planowa, rządy monopartyjne, przynależność do partii komunistycznej jako główna ścieżka kariery zawodowej i dobrobytu materialnego);

II.17 przedstawia powojenną odbudowę kraju, zagospodarowanie i integrację Ziemi Zachodnich i Północnych, procesy industrializacji, charakteryzuje zmiany polskiej wsi w wyniku reformy rolnej i kwestię jej kolektywizacji na wzór sowiecki;

II.18 charakteryzuje rozmaite reakcje społeczeństwa polskiego na rządy komunistów w Polsce, w tym główne formy sprzeciwu i oporu wobec komunizmu (do 1956 roku), w formie walki zbrojnej, opozycji politycznej, pracy kulturalnej, zaangażowania na bezspornych polach pracy dla kraju oraz oporu wobec państwowej ateizacji;

II.19 w kontekstach powstańczej walki „żołnierzy niezłomnych” (rtm. Witold Pilecki, płk Lukasz Ciepliński, Danuta Siedzikówna ps. „Inka”) oraz postawy prymasa Stefana Wyszyńskiego (jego

			<p>„non possumus” i internowanie w latach 1953–1956) wymienia przykładywymierności zasadom i męstwa różnych postaci wobec prześladowców;</p> <p>II.21 charakteryzuje konstytucję PRL z1952 roku, jej określenie suwerena („lud pracujący”), a także jej charakter propagandowy i fasadowość w stosunku do realnych rządów PZPR.</p> <p>III.1 przedstawia okoliczności i zasady traktatów rzymskich z 1957 roku oraz charakteryzuje funkcjonowanie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej;</p> <p>III.2 wyjaśnia pojęcie dekolonizacji oraz wskazuje jej główne etapy i konsekwencje;</p> <p>III.3 charakteryzuje opór społeczeństw Europy Środkowej wobec komunizmu na przykładzie powstania antykomunistycznych w Berlinie (1953 rok) i na Węgrzech (1956 rok);</p> <p>III.4 wyjaśnia, na czym polegał przełom 1956 roku w Polsce, wskazuje jego najważniejsze etapy (pozański Czerwiec, Jasnogórskie Śluby Narodu, powrót Gomułka do władzy, uwolnienie prymasa Stefana Wyszyńskiego);</p> <p>III.5 charakteryzuje proces „destalinizacji” i wskazuje jego ograniczenia (na podstawie głównychchcesz „tajnego referatu” Chruszczowa z 1956 roku);</p>	<p>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube ciekawehistorie - YouTube Oblicza XX Wieku - YouTube POLSKA KRONIKA FILMOWA - YouTube</p>
<p>Lata '60</p>	<p>- przemiany gospodarcze -rewolucja obywatelowa - rozwój technologii i mediów (w tym</p>	<p>- analizuje przemiany gospodarcze na świecie, porównuje gospodarki zachodniej komunistyczne - potrafi wskazać jakie dziedziny życia objęła rewolucja obywatelowa i jakie były jej konsekwencje</p>	<p>III.6 charakteryzuje zmiany w sposobieżywania krajach zachodnich wynikającez rozwoju technologii i mediów (telewizja), wzrostu zamożności społeczeństw oraz dorastania pokolenia powojennego; przedstawia</p>	

<p>rywalizacja o podbój kosmosu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikty lat '60 - sytuacja polityczna na świecie - rządy Gomułki - rok 1968 - kultura i sztuka 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia założenia ruchów i subkultur powstałych w wyniku przemian społecznych (feminizm, pacyfizm, hippisiitp.) - analizuje i wymienia aspekty rywalizacji zimnowojennej z uwzględnieniem wyścigu technologicznego i wyścigu zbrojeń (w tym rozwój potencjału nuklearnego i idące za tym zagrożenia geopolityczne a także wyścig o podób kosmosu) - potrafi wymienić i omówić przyczyny, przebieg i skutki najważniejszych konfliktów na świecie w latach '60 i rolę jaką odegrały w nich mocarstwa światowej ich interesy - omawia przemiany polityczne na świecie - charakteryzuje okres rządów Gomułki - omawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń z roku 1968 w Polsce i tzw. praskiej wiosny - analizuje doktrynę Breżniewa i potrafi scharakteryzować jej założenia i wpływ na politykę międzynarodową 	<p>ich odpowiedniki w krajach bloku sowieckiego;</p> <p>III.7 wyjaśnia zjawisko „kultury masowej” i powstawanie w niej osobnego nurtu kultury młodzieżowej;</p> <p>III.8 charakteryzuje zasady społecznej gospodarki rynkowej oraz „państwa dobrobytu”, przedstawia ich przykładyw odniesieniu do świata początku lat 60. XX wieku;</p> <p>III.9 charakteryzuje przemiany społeczno-obyczajowe określane jako „rewolucja 1968 roku” (m.in. rewolta studencka, „rewolucja seksualna”) orazich intelektualne inspiracje (neomarksizm, „nowa lewica”);</p> <p>III.10 charakteryzuje idee i ruchy pacyfistyczne; wskazuje różnicę między ekologią a ekogizmem;</p> <p>III.11 wyjaśnia, na czym polegały przemiany w Kościele zainicjowane na Soborze Watykańskim II i w czasie tzw. reform posoborowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania o relacjach Kościoła i świata;</p> <p>III.12 opisuje główne pola zimnowojennej konfrontacji mocarstw latach 1956–1970 (Niemcy/Berlin, Kuba, Wietnam); wyjaśnia pojęcie wojen zastępczych;</p> <p>III.13 zna najważniejsze etapy wojen bliskowschodnich, ze szczególnym uwzględnieniem „wojny sześciodniowej” z 1967 roku;</p> <p>III.14 charakteryzuje przyczyny i przejawy antagonizmu sowiecko-chińskiego w latach 60. XX wieku;</p> <p>III.15 wyjaśnia pojęcie rewolucji kulturalnej, wskazując na jej różne</p>	<p><u>Rok 1968</u></p> <p><u>Woodstock 1969 Documentar...</u></p> <p>-quiz o muzyce i artystach</p>
--	---	--	---

			<p>konteksty znaczeniowe (jaka jest różnica między chińską „rewolucjąkulturalną” a tą na Zachodzie);</p> <p>III. 16 wyjaśnia znaczenie ideowo-moralne duszpasterskiego programu prymasa Stefana Wyszyńskiego (Jasnogórskie Śluby Narodu, Wielka Nowenna, obchody milenijne); wskazuje zasługi Kościoła dla integracji Ziemi Zachodnich i Północnych z resztą Polski;</p> <p>III. 17 charakteryzuje sposoby walki reżimu PRL z Kościołem w latach 60. i 70. (w tym spychanie ludzi wierzących do statusu obywateli drugiej kategorii);</p> <p>III. 18 wyjaśnia, na czym polegała komunistyczna polityka „rozdziału Kościoła od państwa”, z wykorzystaniem swojej wiedzy o różnych modelach relacji między związkami wyznaniowymi a państwem; wyjaśnia pojęcia: laicyzm, sekularyzm, indyferentyzm;</p> <p>III. 19 charakteryzuje przebieg tzw. wydarzeń 1968 roku w Polsce i ich różne konteksty (walka frakcyjna w PZPR z użyciem propagandy antysemitkiej, wolnościowe dążenia narodu polskiego);</p> <p>III. 20 wyjaśnia, czym była Praska Wiosna 1968 roku i interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji, oraz wyjaśnia znaczenie terminu „doktryna Breżniewa”.</p>	<p>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube ciekawehistorie - YouTube Oblicza XX Wieku - YouTube</p>
<p>Lata '70</p>	<p>- relacje USA - ZSRR - konflikty lat '70 - rok 1970</p>	<p>- potrafi wymienić i omówić przyczyzny, przebieg i skutki najważniejszych konfliktów na świecie w latach '70 i rolę</p>	<p>IV. 1 charakteryzuje przyczyzny osłabnięcia pozycji Stanów Zjednoczonych Ameryki na świecie napoczątku lat 70. i wzrostu wpływów</p>	

Handwritten signature

<p>- epoka Gierka - przemiany społeczne i polityczne w Europie i na świecie - formowanie się opozycji - kultura i sztuka</p>	<p>jaką odegrały w nich mocarstwa światowej ich interesy - rozumie znaczenie afery Watergate i kryzysu energetycznego - charakteryzuje relacje na linii USA-ZSRR - omawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń z grudnia 1970 w Polsce - ma świadomość okoliczności w jakich Gierka obejmuje władzę - charakteryzuje tzw. "epokę Gierka" - analizuje proces powstawania opozycji w Polsce (m.in. współpraca inteligencji i robotników, KOR, rola kościoła) - rozumie wpływ polityki USA i ZSRR na wydarzenia w Azji i Afryce - omawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń z czerwca 1976 w Polsce</p>	<p>światowego obozu komunistycznego (porażka w Wietnamie, afera Watergate, kryzys energetyczny); IV.2 charakteryzuje konsekwencje wzrostu wpływów komunistycznych na świecie w latach 70. XX wieku (ludobójcza polityka Czerwonych Khmerów w Kambodży, kubański „doradcy” w Afryce); IV.3 wyjaśnia przełomowe znaczenie zbliżenia Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Chin na początku lat 70.; IV.4 wyjaśnia, na czym polegała „polityka odprężenia” (détente) w relacjach międzynarodowych w połowie lat 70.; wskazuje najważniejsze etapy porozumień rozbrojeniowych między Stanami Zjednoczonymi Ameryki a ZSRR; IV.5 wyjaśnia znaczenie postanowień Konferencji BWE w Helsinkach (1975 rok); charakteryzuje treść „pięciu koszyków” helsińskiej konferencji; IV.6 wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie „Ostpolitik” kanclerza Willy’ego Brandta; IV.7 charakteryzuje sposób rozliczenia się Niemiec z dziedzictwem rządów nazistowskich (przykłady pozytywne i negatywne: działalność Centrali Ścigania Zbrodni Hitlerowskich w Ludwigsburgu, kariera Heinza Reinefartha, sprawa reparacji i restytucji zagrabionych w Polsce dzieł sztuki); IV.8 charakteryzuje przebieg Grudnia 1970 roku i jego polityczne skutki (odejście Władysława Gomułki z funkcji szefa partii);</p>	<p><u>POLSKA KRONIKA FILMOWA</u> - <u>YouTube</u> -quiz o muzyce i artystach</p>
---	--	--	--

			<p>IV.9. charakteryzuje rządę Edwarda Gierka (dobrobyt na kredyt, uległość wobec ZSRS, zmiany w konstytucji PRL w 1976 roku);</p> <p>IV.10. charakteryzuje główne przejawy opozycji w Polsce w latach 70.: Kościół katolicki i narodziły opozycji demokratycznej po protestach robotniczych w 1976 roku;</p> <p>IV.11. wyjaśnia znaczenie wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża dla Polski i świata.</p>	
<p>Lata '80</p>	<p>- przemiany w Chinach</p> <p>- rozpad systemu komunistycznego</p> <p>- sytuacja polityczna na świecie</p> <p>- konflikty lat '80</p> <p>- Solidarność</p> <p>- Gorbaczow i pierestrojka</p> <p>- Jesień Narodów</p> <p>- kultura i sztuka</p>	<p>- omawia przyczyny początku rozpadu systemu komunistycznego</p> <p>- potrafi scharakteryzować przemiany polityczne w Europie i na świecie (w tym w Chinach, Wielkiej Brytanii i USA)</p> <p>- potrafi wymienić i omówić przyczyny, przebieg i skutki najważniejszych konfliktów na świecie w latach '80 i rolę jaką odegrały w nich mocarstwa światowej ich interesy</p> <p>- zna i omawia okoliczności powstania NSZZ Solidarność</p> <p>- rozumie pojęcie "Karnawał Solidarności"</p> <p>- omawia założenia polityki pierestrojki Gorbaczowa</p> <p>- charakteryzuje tzw. Jesień Narodów</p> <p>- potrafi rozpoznać najważniejsze dzieła kultury (film, piosenka itp.) okresu PRL-u, które wpływały na nastroje społeczne i omawiały aktualne wydarzenia w państwie</p> <p>- potrafi podsumować okres PRL-u</p>	<p>V.2. wyjaśnia znaczenie zwycięstwa Margaret Thatcher w Wielkiej Brytanii (1979 rok) i Ronaldą Reagana w Stanach Zjednoczonych Ameryki (1980rok) dla relacji Wschód-Zachód;</p> <p>V.3. charakteryzuje główne przyczyny erozji systemu komunistycznego w latach 80. (wewnętrzne wady systemu, „rewolucja ducha” za „żelazną kurtyną”, twarda postawa Zachodu);</p> <p>V.4. charakteryzuje zmiany zachodzące w Chinach po śmierci Mao Zedonga (rządzący Deng Xiaopinga i początek „państwowego kapitalizmu”);</p> <p>V.5. przedstawia proces powstawania ruchu społecznego „Solidarność”, jego przywódców, charakter, cele i tradycje, do których się odwoływał, a także jego znaczenie dla Polski i świata;</p> <p>V.6. przedstawia okoliczności i skutki wprowadzenia przez władze stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku, formy walki reżimu PRL z wolnościowymi dążeniami Polaków (cenzura, „nieznani sprawcy”, Kopalnia Węgla Kamiennego „Wujek”, Lubin 1982 rok, zamordowanie Grzegorza</p>	<p><u>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube</u></p> <p><u>ciekawehistorie - YouTube</u></p> <p><u>Oblicza XX Wieku - YouTube</u></p> <p><u>POLSKA KRONIKA FILMOWA - YouTube</u></p> <p><u>KABARET TEY "Z tyłu sklep...</u></p> <p><u>https://grv.ipn.gov.pl/</u></p> <p>-quiz o muzyce i artystach</p> <p><u>escape roomu o PRL-u</u></p> <p><u>https://tematedukacja.pl/prl-escape-room/</u></p> <p>projekt - moja rodzina w czasach PRL-u</p>

Przemyka) oraz formy oporu wobec reżimu stanu wojennego;

V.7 charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w Polsce w okresie po wprowadzeniu stanu wojennego (pomoc wszystkim prześladowanym, kultura bez cenzury, msze za ojczyznę, osoba bł. ks. Jerzego Popiełuszki, pielgrzymki św. Jana Pawła II do Polski w 1983 i 1987 roku);

V.8 charakteryzuje przejawy kryzysu systemu komunistycznego w Polsce w latach 80. (niewydolność gospodarcza) oraz jego skutki w połączeniu z represyjną polityką stanu wojennego (emigracja wielu wykształconych i zaangażowanych społecznie Polaków);

V.9 charakteryzuje genezę i znaczenie programu „pierestrojki” Michaiła Gorbaczowa;

V.10 wyjaśnia pojęcie uwłaszczenia nomenklatury na przykładzie polityki rządu Mieczysława Rakowskiego (1988–1989);

V.11 charakteryzuje przebieg Jesieni Narodów w Europie Środkowej i Wschodniej; wskazuje na prekursorską rolę ruchu społecznego „Solidarność” oraz „rewolucji ducha” zainicjowanej przez św. Jana Pawła II;

V.12 przedstawia główne wydarzenia związane z przełomem 1989 roku w Polsce (Okrągły Stół, wybory 4 czerwca 1989 roku, wybór gen. Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta PRL, rząd Tadeusza Mazowieckiego); wyjaśnia pojęcie wyborów kontraktowych;

V.13 dokonuje bilansu rządów komunistycznych w Polsce, wskazując

Włoch
Złoty

			<p>na ich skutki w warstwie kultury, życia społecznego i gospodarczego;</p>	
<p>Lata '90</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany na mapie politycznej Europy - reformy ustrojowe w państwach byłego ZSRR i III RP - konflikty na świecie - zjawisko globalizacji - Afryka i Azja - rozwój UE i NATO - sytuacja polityczna w III RP - kultura i sztuka 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia zmiany geopolityczne na mapie świata na przełomie lat 80 i 90 - charakteryzuje reformy ustrojowe w państwach byłego ZSRR i III RP, wskazując na podobieństwa i różnice tych przemian - potrafi wymienić i omówić przykłady, przebieg i skutki najważniejszych konfliktów na świecie w latach '90 - rozumie pojęcie globalizacji i potrafi je scharakteryzować - omawia przemiany społeczne, polityczne i gospodarcze w Azji i Afryce - omawia rozwój EU i NATO - analizuje sytuację polityczną w III RP i problemy z jakimi zmagają się państwa - ocenia reformy Balcerowicza 	<p>V.14 charakteryzuje najważniejsze zmiany geopolityczne w najbliższym otoczeniu Polski w latach 1989–1991 (zjednoczenie Niemiec, rozpad Czechosłowacji oraz ZSRR), ze szczególnym uwzględnieniem powstania niepodległych państw bałtyckich, Ukrainy i Białorusi;</p> <p>V.15 wyjaśnia pojęcia dekomunizacji i ilustracji w kontekście prób wychodzenia z postkomunizmu, ujmując pojęcia na tle porównawczym, uwzględniając przykłady Niemiec i Czechosłowacji;</p> <p>V.16 wskazuje, na czym polegała transformacja gospodarczo-ustrojowa realizowana w Polsce po 1989 roku, na przykładzie założeń oraz implementacji planu Sachsa-Balcerowicza;</p> <p>V.17 wyjaśnia różnice między prywatyzacją a reprivatyzacją;</p> <p>V.18 wyjaśnia znaczenie walki z korupcją dla kultury politycznej i efektywności gospodarczej państwa;</p> <p>V.23 charakteryzuje genezę, przebieg i konsekwencje „wojny na górze” w 1990 roku (pierwsze powszechne wybory prezydenckie w 1990 roku i zwycięstwo Lecha Wałęsy).</p> <p>V.1.1 charakteryzuje pojęcie nowego światowego ładu (New World Order) i podaje przykłady jego funkcjonowania (I wojna w Zatoce Perskiej w 1990 roku);</p> <p>V.1.2 charakteryzuje kolejne etapy integracji europejskiej po 1992 roku (traktat z Maastricht, powstanie Unii</p>	<p>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube</p> <p>ciekawehistorie - YouTube</p> <p>Oblicza XX Wieku - YouTube</p> <p>https://view.genial.ly/5eae91ec7b8ef50d76d28e12/presentation-ueer?fbclid=IwARI1KBvORKiOI0ra-s-16aEAqzL5zhZF2x709J7gWTPqwenGcbptXMLbIQ</p> <p>-quiz o muzyce i artystach</p>

BWA
BWA

			<p>Europejskiej, wprowadzenie waluty euro);</p> <p>VI.3 wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zmian politycznych w Afryce – zniesienie apartheidu w RPA, ludobójstwo w Rwandzie (1994 rok);</p> <p>VI.4 wyjaśnia pojęcie i różne konteksty globalizacji (ekonomiczny, polityczny, kulturowy i ekologiczny);</p> <p>VI.5 charakteryzuje znaczenie 1991 roku w najnowszej historii Polski (pierwsze wolne wybory parlamentarne, powołanie rządu Jana Olszewskiego);</p> <p>VI.6 wyjaśnia, na czym polegała wizja budowy „trzeciej niepodległości” przedstawiona w Polsce w 1991 roku przez św. Jana Pawła II;</p> <p>VI.7 wyjaśnia przyczyny i konsekwencje objęcia władzy przez ugrupowania postkomunistyczne w Polsce w 1993 roku;</p> <p>VI.11 charakteryzuje reformy w czasach rządów AWS i UW (1997–2001); wyjaśnia znaczenie powstania Instytutu Pamięci Narodowej;</p> <p>VI.12 charakteryzuje znaczenie wstąpienia Polski do NATO w 1999 roku i do Unii Europejskiej w 2004 roku;</p>	
<p>XXI w.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój państw azjatyckich - próba odbudowy pozycji przez Rosję - terroryzm i konflikty na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia przyczyny i skutki gwałtownego rozwoju państw azjatyckich i ich wpływ na gospodarkę i politykę międzynarodową - charakteryzuje politykę Rosji wobec państw sąsiednich - omawia zjawisko terroryzmu i konfliktów zbrojnych we współczesnym świecie 	<p>VI.13 charakteryzuje przejawy wzrostu globalnego znaczenia Chin w XXI wieku;</p> <p>VI.14 podaje przykłady wzrostu agresywnej polityki Rosji od czasu objęcia rządów przez Władimira Putina (Czeczenia, Gruzja, Ukraina);</p> <p>przedstawia nowe formy rosyjskiego</p>	<p>https://pl.wikipedia.org/wiki/Azjatyckie_tygrysy</p> <p>Chiny w kolorze blue Белорусская меча</p> <p>/ Białoru...</p>

	<p>- sytuacja polityczna w Polsce i na świecie</p> <p>- wyzwania współczesnego świata</p> <p>- wojna hybrydowa i informacyjna</p> <p>- kultura i sztuka</p>	<p>- charakteryzuje relacje III RP z sąsiadami i jej pozycję na arenie międzynarodowej</p> <p>- wymienia wyzwania stojące przed współczesnym światem i potrafi je scharakteryzować</p> <p>- zna znaczenie pojęć wojna hybrydowa i informacyjna, umie podać przykłady takich działań</p>	<p>imperializmu („szantaż gazowy”, „wojna hybrydowa”, „wojna informacyjna”);</p> <p>VII.15 wyjaśnia pojęcie terroryzmu oraz przedstawia genezę i najważniejsze etapy „wojny z terroryzmem” (Afganistan, Irak);</p> <p>VII.6 omawia proces zmiany Unii Europejskiej w okresie po wstąpieniu Polski w jej strukturę (wzrost pozycji Niemiec, zjawiska kryzysowe związane z imigracją, niestabilnością strefy euro, Brexitem i epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2, a także kontrowersje ustrojowe i ideologiczne na forum instytucji unijnych);</p> <p>VII.7 charakteryzuje zjawisko postkomunizmu jako bariery rozwojowej i przedstawia najważniejsze przychyty jego kryzysów Polsce po 2001 roku;</p> <p>VII.8 charakteryzuje różne wizje wyjścia Polski z postkomunizmu i wyjaśnia, na czym polegało polityczne znaczenie wyborów parlamentarnych i prezydenckich 2005 roku w Polsce;</p> <p>VII.9 ocenia znaczenie i skutki katastrofy smoleńskiej 10 kwietnia 2010 roku dla państwa polskiego;</p> <p>VII.10 charakteryzuje zmiany polityczne i gospodarcze w Polsce w latach 2010–2015;</p> <p>VII.13 wymienia osiągnięcia Polski po 1989 roku w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej;</p> <p>VII.14 wskazuje i charakteryzuje najważniejsze wyzwania stojące przed Polską u progu trzeciej dekady XXI wieku (zagrożenia geopolityczne, kryzys demograficzny, utrzymanie tożsamości kulturowej, bezpieczeństwo</p>	<p>Powojnie - YouTube Historia w 5 minut - YouTube</p> <p>Ciekawehistorie - YouTube</p> <p>Oblicza XX Wieku - YouTube</p> <p>https://odysseyus.msz.gov.pl/</p> <p>Z walizką kloceków przez świat</p> <p>- quiz o muzyce i artystach</p> <p>debata czy organizacje międzynarodowe sprawdzają się we współczesnym świecie w dotychczasowej formie? (np. ONZ a wojna w Ukrainie)</p>
--	--	---	---	---

				energetyczne, polityka klimatyczna oraz jej koszty finansowe i społeczne).	
--	--	--	--	--	--

DYREKTOR SZKOŁY

Beata Pajęcka-Pluta

